

LIČKA KNJIGA O LIČANIMA

Leksikon Ličana. 2017. ur. Ivica Mataija.

Državni arhiv u Gospiću

U nakladi Državnog arhiva u Gospiću (edicija: Prilozi za povijest Like, knjiga 23.) izdana je godine 2017. i u prosincu iste godine predstavljena knjiga Leksikon Ličana. Opremljen fotografijama ponekih osoba, ovaj Leksikon na 337 stranica donosi gdje god kraću, a gdje god obimniju biografiju 363 Ličanke i Ličana koji su svojim radom na različitim područjima djelovanja obilježili svoje vrijeme. Uredništvo je, osim rođenih Ličana, u Leksikon uvrstilo i one osobe koje su profesionalno djelovale u Lici, iako nisu rođene na tom području. Geografski su obuhvaćeni prostori između Velebita na zapadu te Plješivice i masiva Kapele na istoku, uključujući i karlovačko primorje. U Leksikon nisu uključene osobe koje su u vrijeme izdavanja knjige bile na životu, a rođene su nakon 1951. godine. Uredništvo je, pak, u ovaj leksikografski popis Ličana uključilo i ona imena iz naše najranije prošlosti, poput kneza Borne koji se spominje kao i dux Guduscanorum, odnosno knez Gatčana, područja oko Gacke, što se – po nekim povjesničarima – može odnositi na cijelu Liku i Krbavu.

U predgovoru koji potpisuje glavni urednik potanko se navode svi značajniji raniji prinosi ličkoj biobibliografiji: od prvih zapisa o zaslužnim Ličanima u Ličkom kalendaru iz prve polovice 20. stoljeća, preko rubrika Lički umjetnici i Istaknuti Ličani u Ličkim novinama (1953. i 1954. godine), do priloga iz zagrebačkog časopisa Vila Velebita naslovljena Milenijski leksikon poznatih ličnosti i Mali leksikon Ličana i Primoraca. Osim ovih izvora, uredništvo je koristilo mnoge arhivske izvore i raznovrsnu literaturu temeljem kojih su izrađeni biografski zapisi pojedinih osoba, kao i biobibliografske natuknice iz različitih izdanja Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža. Popis izvora nalazi se na kraju svakog biografskog zapisa. Za osobe koje su bili autori publiciranih djela, taj popis također se donosi na kraju zapisa.

U prikazu biografskog djela poput ovoga kojemu je cilj obuhvatiti sve poznate osobe s određenog područja, ne bi bilo prikladno izdvajati bilo koje ime, bez obzira na značaj zasluga. Lici i hrvatskoj domovini doprinosili su i vojskovođe i slikari, i političari i fizičari, i nastavnici i liječnici, i klerici i ratnici, i znanstvenici i književnici, i pjevači i sportaši, i zoolozi i glumci, i agronomi i veterinari, i novinari i povjesničari, i pedagozi i inženjeri. Na koncu, djelo je predano čitateljstvu koje će imati priliku upoznati se sa svakom osobom i sa svakim životom ispričanim u ovome Leksikonu.

Uređeno po znanstvenim standardima izrade biografskih leksikona, ovo djelo predstavlja značajan prinos ne samo lokalnoj, nego i hrvatskoj bibliografiji. Ono je izvrstan i jedinstven priručnik ličkoj historiografiji. Posebnu vrijednost ovo djelo ima s obzirom na one rođene Ličane koji su djelovali drugdje po Hrvatskoj ili u drugim zemljama: važno je, naime, znati ne samo tko su, već i odakle su (!) osobe koje su se istakle u svojem profesionalnom djelovanju.

Lika je u prošlosti bila prostor susreta, ali i sukobljavanja. U ratnim vihorima uništeni su zapisi o mnogim ne manje zaslužnim osobama kojih upravo zbog nedostatka tih zapisa nećemo naći u ovome Leksikonu. Sabrani i obrađeni podaci u ovoj knjizi stoga su vrijedan doprinos poznavanju Like i Ličana u prošlosti u svim sferama života.

Glavni urednik Leksikona je Ivica Mataija, a izvršni urednik Ante Bežen. Uredništvo čine Mile Bogović, Mandica Frković Kovačević, Vesna Grahovac-Pražić i Sanja Vrcić Mataija. Suradnici, odnosno autori pojedinih biografskih zapisa su: Ante Bežen, Ana Tomljenović, Danijela Marjanić, Ivan Brlić, Ivica Mataija, Ivan Mance, Jure Karakaš, Mile Bogović, Marko Čuljat, Mirko Raguž, Sanja Vrcić Mataija, Tatjana Kolak i Vesna Grahovac-Pražić.

Ante Gverić
Državni arhiv u Zadru